

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-20
Besvaras senast
2025-02-26 kl. 12.00

Till statsrådet Lotta Edholm (L)

2024/25:824 Styrning av elevers utbildnings- och yrkesval baserat på kön

Regeringen har framhållit att skolan spelar en central roll i arbetet för ökad jämställdhet i samhället. I detta arbete betonas vikten av att motverka könsbundna yrkesval, något som både Skolverket och Skolinspektionen lyfter fram som ett utvecklingsområde. Tidiga insatser föreslås för att minska skillnader i vilka utbildningar och yrken pojkar och flickor väljer.

Detta väcker frågan varför det anses så angeläget att styra elevernas utbildningsval i en viss riktning. Att det finns könsskillnader i yrkesval är inte nödvändigtvis problematiskt i sig. Det fria valet borde vara det centrala, snarare än att politiken strävar efter en viss fördelning av män och kvinnor inom olika yrken.

Forskning om jämställdhetsparadoxen visar dessutom att könsskillnader i yrkesval tenderar att vara större i länder med hög jämställdhet och ekonomisk trygghet, såsom de nordiska länderna. Det verkar alltså som att när människor får större frihet att välja sina yrken efter intresse snarare än ekonomisk nödvändighet förstärks snarare än minskas de könsbundna yrkesvalen. Detta pekar på att könsfördelningen i olika branscher inte nödvändigtvis är ett problem att lösa, utan snarare ett naturligt resultat av individuella val i ett fritt samhälle.

Det är också anmärkningsvärt att regeringen lägger stor vikt vid denna fråga när skolan samtidigt brottas med allvarliga problem såsom sjunkande kunskapsresultat, bristande ordning och trygghet samt utbredd hedersförtryck. Att då prioritera att påverka elevers yrkesval – baserat på kön – i en viss riktning kan ifrågasättas.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lotta Edholm:

Ser statsrådet en risk i att staten försöker styra elevers utbildnings- och yrkesval baserat på kön snarare än att låta individens fria val styra, och avser statsrådet att vidta några åtgärder utifrån sin syn på frågan?

.....

Jessica Stegrud (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch